

הנוטרות

סיפר : אריה כהן

עם התפתחות דרכי הלחימה וההגנה היינו פעילים בכל שטחי הביטחון. כמשק הצעיר באזור עמק חרוד תפסו חברי בית השיטה עמדות הדרכה ופיקוד לא מעטות.

עד 1933 הצטרפו למשק חברי מחנות עולים שהיו פעילים בהגנה בשלוש הערים, חיפה, תל אביב וירושלים עוד משנת 1926 בהדרכה בנשק קל וכן קשרים ואתנים.

1933, השנה שבה התעורר לראשונה חשש למאורעות, הייתה השנה הראשונה בקבוצת החוגים בעמק, של פעילות הגנתית מכל הבחינות. ב- 1933-1934 שלחה בית השיטה את החבריא לקורסים ארציים בגבת תחתית, בהדרכתם של רב אלוף דורי ואלוף יוסף אבידר, הייתה זו הכשרת המפקדים הראשונים בקורסים רציניים, אשר תרמו להתעצמות ההגנה במשקים.

כתוצאה מהשתלמויות אלה התארגנה הפעילות בקבוצה. 60-80 חברים, בחורים ובחורות, התארגנו בקבוצות ללמוד בנשק קל, אקדחים, רובים, מקלעים, מכונות ירייה, רימונים, התחלה של א"ש.

המשק גדל במספר חבריו וכן גדל כוחנו ההגנתי מבחינה איכותית. עם המאורעות 1936 נכנסו לתקופת הנוטרות.

העלייה לנקודה שהייתה הקיצונית, מזרחה לעין חרוד, חייבה אותנו לשים לשם שמירת המשק ושדות בית השיטה, לפעולות הדרכה בחיל הנוטרות ולפעולות באזור, אשר נקרא בימים ההם ה"גוש". העבודה הגושית הייתה בעיקר שמירת השדות ומתקנים עד להקמת היישובים של "חומה ומגדל". המשק נתבע לשלוח חבר לקורס סמלים מטעם חיל הנוטרות, שהתקיים בסרפנד (צריפין היום) בהדרכת מדריכים סקוטיים, על מנת שישימש באופן רשמי בימי המנדט כסמל אזורי, ובאופן בלתי רשמי כמקשר להגנה באזור וכך יאפשר להסוות את פעולות ה"הגנה".

כוח הנוטרות התעצם. בהכוונת ה"הגנה" ברשות הסוכנות היהודית, הוא יצר לעצמו כלים הדרכתיים, הכשיר מדריכים ומפקדים גושיים ובין-גושיים עד למפקדים צפון-ארציים.

ארבעה חברים מבית השיטה השתתפו בכתה הניידת של הנוטרים, אשר שימשה באשור חרוד כגרעין ראשון לפעולות עם ה"ידיד" (וינגייט). אלה התפתחו לאחר מכן ל"פלוגות הלילה".

עם עליית משקי "חומה ומגדל" באזורנו, הוגבר כוח הנוטרות על ידי משוריין נייד, בתפקידי שמירה והבטחת העובדים בעבודות הגושיות. האחריות על הניידת והאחריות על המשוריין הייתה על חבר שלנו, כאיש "הגנה" נתמנתי לסניור – סרג'נט בגוש.

בית השיטה גייסה לפו"ש – 2 כיתות. לחי"ש – 2 מחלקות. למשטרה יוס פלד.